TÄVLINGSREGLEMENTE VOLTIGE

(Innehållsförteckning, tabeller, bilagor, grafik/bilder och register uppdateras i ren version, inklusive bland annat moment 780, bilaga A och ändringar i bilaga B).

MOMENT **SIDA**

Kapitel 1

710 Allmänt 5
711 Prioritering av reglemente 5

Kapitel 2 Grenbeskrivning 6

Kapitel 3 Anmälan och deltagare

730 Propositioner 8
731 Anmälan 8
732 Startanmälan 8
733 Voltigörer 8
734 Voltigehästen 10
735 Hästpass och licens 11
736 Hästbesiktning 11
737 Linförare 11
738 Lagledare 12
739 Musik 12

Kapitel 4 Voltigetävlingar

740 Tävlingar 13
741 Typer av klasser 13
746 Gradering och uppklassning 13

Kapitel 5 Regler

750 Hälsning 15
751 Klädsel 15
752 Hästens utrustning 16
753 Tidtagning 18
754 Poäng 19
755 Svår klass lagtävling 20
756 Svår klass individuell tävling 26

757 Pas-de-deux 31
758 Mellanklass 33
759 Lätt klass 34
760 Mixklass 36
761 Skrittklass 37

Kapitel 6 Arrangör
762 Kostnader och privilegier 39
763 Priseroch prisutdelning 39

Kapitel 7 Officiella funktionärer
770 Officiella funktionärer 41
771 Kvalifikationer domare 41
772 Tillsättande av domare 42

Kapitel 8 Arenan
780 Voltigearenan 43

Bilaga A
Domarrotation 44

Bilaga B
Domare, deltagare 44

Svenska Ridsportförbundets hemsida har följande adress **ridsport.se**

© Copyright Svenska Ridsportförbundet. Alla Tävlingsreglementen med tillhörande dokument skyddas av lagen om upphovsrätt. Eftertryck eller annan kopiering utan Svenska Ridsportförbundets godkännande är förbjuden.
Observera att uppdatering sker kontinuerligt. Information om ändringar publiceras på hemsidan ridsport.se och ryttare och annan användare ansvarar själv för att hålla sig informerad om aktuella bestämmelser.

KAPITEL 1 ALLMÄNT

Moment 710 Allmänt

Detta reglemente för voltigetävlingar träder i kraft 1 januari 2025. Alla tidigare utgåvor gäller därmed inte längre.

Svenska Ridsportförbundet har valt att i voltigen använda de internationella reglerna som bas för de flesta tävlingsformer i svår klass, främst för att underlätta för internationellt tävlande men framförallt för att följa med i den internationella utvecklingen. I lätt klass och mellanklass är tävlingsformerna anpassade för att främja att fler kan tävla samt för att underlätta vägen till svår klass.

Detta reglemente för voltigetävlingar måste läsas tillsammans med TR I, FEI:s Generella Regler (GR) och FEI:s Veterinärbestämmelser (VR) för tävlingar" samt även FEI:s "Guidelines for Judges" avseende mer detaljerad bedömning av de obligatoriska och valfria övningarna.

Alla händelser kan naturligtvis inte täckas av ett reglemente. Vid en oförutsedd eller ovanlig händelse är det domarjuryns uppgift att i en sportslig anda och så nära intentionen i detta reglemente som möjligt, besluta om bedömning i frågan. Om detta reglemente på något sätt skulle avvika från något som står i FEI:s "Guidelines for Judges" är det vad som står i detta reglemente som gäller.

Moment 711 Prioritering av reglemente

Vid omständigheter som inte täcks av detta reglemente gäller TR I, och FEI:s bestämmelser.

KAPITEL 2 GRENBESKRIVNING

Voltigen har som mål att vara en lagsport för ungdomar där man genom träning och tävling uppnår en fin gemenskaps- och samhörighetskänsla. Voltige kan beskrivas som gymnastik till häst.

Voltige tävlas i fem olika klasser; skrittklass, mixklass, lätt klass, mellanklass och svår klass. Tävling kan ske individuellt, i par (pas-de-deux) eller i lag och utföras i skritt eller galopp. Individuell tävling i svår klass finns i ålderskategorierna minior, junior, young vaulter och senior. Lagtävling i svår klass finns i ålderskategorierna junior och senior. Skritt-, mix-, lätt och mellanklasslag består av 3 – 6 voltigörer, medan svårklasslag består av 6 voltigörer. Ett pas-de-deux-lag (parvoltigelag) består av två voltigörer. I svår och mellanklass delas lagen in i A-, B- och C-lag beroende på vilken poäng laget uppnått vid tidigare tävlingar. C-lag får endast vara två voltigörer samtidigt på hästen, medan A- och B-lag tillåts vara upp till tre voltigörer på hästen samtidigt.

I alla klasser, utom pas-de-deux, utförs en serie obligatoriska övningar och ett fritt program. Pas-de-deux består enbart av fria program. Svårighetsgraden på de obligatoriska övningarna ökar med svårighetsgraden på klassen. Hästen ska röra sig på en volt med 15 meter i diameter i höger eller vänster varv. Byte av varv får ske mellan moment. Byte av varv får inte ske inne på banan i de klasser som endast består av ett moment eller mellan voltigörer inom samma moment. Övningarna utförs i skritt eller galopp. I skrittklasser utförs samtliga moment i skritt, i mixklasser utförs de obligatoriska övningarna i galopp och de fria i skritt. I lätt klass, mellanklass och svår klass utförs samtliga moment i galopp. Alla fria program som utförs i skritt bedöms med en förenklad bedömning.

De obligatoriska övningarna ska genomföras i en bestämd ordning i ett block. Varje övning bedöms från 0 – 10 poäng och avdrag görs för olika typer av misstag eller om voltigören faller vid avhoppet. Individuella seniorer och young vaulters utför också ett tekniskt fritt program (en teknisk kür) som kan beskrivas som ett fritt program med vissa obligatoriska tekniska övningar. Det fria programmet bedöms utifrån tekniskt och artistiskt perspektiv. I alla klasser bedöms hästens prestation separat och utgör en betydande del av den totala poängen. Vid bedömning av hästen läggs stor vikt vid lösgjordhet, lydnad och framåtbjudning.

I skrittklasser och i lätta klasser i galopp kan det förväntas att huvuddelen av de deltagande voltigörerna är yngre än 12 år, varför resultathanteringen i dessa klasser sker med hänsyn till barns tävlande. ~~resultathanteras enligt moment 761.6.~~ Målsättningen med dessa klasser är att vara tävlingsförberedande för svårare klasser högre upp i åldrarna. Lätta klasser och klasser i skritt ska fokusera på att stödja den individuella utvecklingen utan att den individuella prestationen jämförs med andra voltigörers.

KAPITEL 3 ANMÄLAN OCH DELTAGARE

Moment 730 Propositioner
Tävlingsklasser och åldersgränser (moment 733) ska följa TR. Alla propositioner ska läggas in i TDB och där godkännas av Svenska Ridsportförbundet för att tävlingen ska vara officiell. I propositionen ska alltid tävlingsarenans takhöjd, domare, ordförande i domarjuryn samt överdomare anges. Undantag från TR måste skrivas ut i propositionen.

Moment 731 Anmälan
Vid svenska tävlingar måste anmälan och inbetalning av anmälningsavgiften ske inom utsatt tid, efteranmälan tas i mån av plats och eventuellt mot förhöjd avgift. Alla anmälningar och betalningar ska ske via TDB.

Moment 732 Startanmälan
Lagledare måste anmäla sammansättningen av laget och namnen på alla voltigörer, hästar och linförare senast vid den tidpunkt arrangören meddelat att det ska ske. Denna tidpunkt måste vara efter hästbesiktning (i de fall det är stipulerat en besiktning). Voltigehästen, om den godkänts vid hästbesiktningen och linföraren får bytas ut, intill en timme före den aktuella klassens start. Detta ska då omedelbart anmälas till sekretariatet. Arrangören kan, vid tävlingar där hästbesiktning inte krävs, bestämma att anmälan också ska vara startanmälan. Detta ska då anges i propositionen. Efteranmälan tas emot i mån av plats. ~~och då sker start först i klassen.~~

Moment 733 Voltigörer
Alla åldersangivelser avser kalenderår. För svenska tävlingar gäller följande:
1. Lagtävling. Generellt gäller en lägsta ålder på 8 år. För deltagare i

svår klass för seniorlag, mellanklass och lätt klass finns ingen övre åldersgräns. När det anordnas svår klass för juniorer, är åldersgränsen för juniorer 8 – 18 år. För pas-de-deux gäller nationellt en lägsta ålder på 12 år , utom i skritt, där den lägsta åldern är 8 år. Åldersgränserna gäller från och med det kalenderår voltigören når, eller sista kalenderåret för, den aktuella åldersgränsen. ~~stipulerade åldern.~~

2. Individuell tävling. Voltigör får starta i miniorklass från och med 8 år till och med 14 år, som junior från och med 13 år till och med 18 år, i Young Vaulter från och med 16 år till och med 21 år samt i seniorklass från och med 16 år. Voltigör får endast starta i en individuell ålderskategori per tävling/meeting. ~~För deltagande i svenskt mästerskap ska individuell minior fylla lägst 12 år, se även separata SM-regler på ridsport.se.~~

Åldersgränserna gäller från och med det kalenderår voltigören når, eller sista kalenderåret för, den aktuella åldersgränsen. ~~stipulerade åldern.~~

3. Starter i olika klasser och ålderskategorier. Tävlande inom rätt ålderskategori får delta i såväl lagvoltige som individuell voltige och pas-deux på samma tävlingsdag. Individuella voltigörer, lag och pas-de-deux får starta fler än en gång per klass, dock inte på samma häst. ~~På svenska mästerskap får voltigör endast starta med en häst per klass.~~ Voltigör får starta i svår klass individuellt i olika ålderskategorier vid samma tävling/meeting, men inte i lagtävling i svår klass i olika ålderskategorier vid samma tävling/meeting. ~~På svenska mästerskap får individuell start endast ske i en ålderskategori.~~ Man kan starta i en ålderskategori individuellt och i en annan i lag vid samma tävling.

4. Voltigörens identitet ska kunna styrkas via legitimation eller genom att annan person med legitimation kan intyga voltigörens identitet.

5. Vid anmälan av lag kan reservvoltigörer finnas, men efter

startanmälan, eller tidpunkt som anges i propositionen om anmälan även gäller som startanmälan, består laget endast av det antal tävlande som gäller för respektive lagklass. Om reservvoltigör anmälts måste definitiv laguppställning meddelas arrangören senast vid startanmälan eller det datum som anges i propositionen.
6. Voltigör ska ha giltig licens enligt TR I moment 150. mästerskap, se separata SM/RMregler på ridsport.se.
7. Andra regler kan gälla för start i SM/RM, se separata SM/RM-regler på ridsport.se.
~~7. I svenska mästerskap får voltigör endast starta på en häst per klass, se även SM-regler på ridsport.se.~~

Moment 734 Voltigehästen

1. Vid svenska tävlingar, oavsett tävlingskategori, måste häst eller ponny vara minst 6 år för start i individuella klasser samt minst 7 år för start i lagklasser och pas-de-deux. Ponny tävlar som häst.
2. Nationaliteten på hästens ägare behöver inte vara densamma som voltigörernas eller linförarens. De tävlande får starta på sin egen häst eller på häst som ställts till deras förfogande, under förutsättning att hästen är anmäld och har godkänts vid häst-besiktning om besiktning är stipulerat för tävlingen. Hästen kan vara anmäld för annan klubb.
3. Det obligatoriska och det fria programmet i alla omgångar måste utföras på samma häst och med samma linförare. Om en häst har påbörjat tävlandet får den inte ersättas i den på-började klassen.
4. Hästen får tävla i mix-, lätt, mellan- eller svår klass med maximalt åtta voltigörer per dag om hästen går med lagvoltigörer eller lagvoltigörer i kombination med individuella voltigörer. Om hästen tävlar med enbart individuella voltigörer är det maximala antalet startande voltigörer sex. Voltigörer som tävlar i skritt räknas inte in i de maximala antalen ovan. Hästen tillåts dock

endast göra fyra inspring per dag, inklusive starter i skritt. För exempel på tillåtna kombinationer av voltigörer, se tabell i bilaga B.
5. Blod på hästen hanteras enligt TR I moment 174.3.13.
6. Det är tillåtet att rida och tömköra hästen under uppvärmningen. Ridning ska ske på av arrangören anvisad plats.
Den som rider eller tömkör hästen måste bära godkänd ridhjälm och lämpliga skor. Om detta inte följs utdelas varning.
~~Den som rider eller tömkör hästen ska vara namngiven i anmälansformuläret.~~

Moment 735 Hästpass och licenser
Hästlicens krävs för alla tävlingar. All information om licenser finns på Svenska Ridsportförbundets hemsida ridsport.se.

Moment 736 Hästbesiktning
1. Veterinär ska medverka för besiktning av startande hästar i enlighet med Jordbruksverkets regler (sjv.se). Arrangör kan välja att hålla hästbesiktning för veterinär även om Jordbruksverket inte kräver detta. Vid hästbesiktning ska alltid ordföranden i domarjuryn och överdomaren närvara. Fler domare kan närvara.
2. Ordföranden i domarjuryn, ~~sittande A-~~domare A, överdomare eller i förekommande fall tävlingsveterinären, kan när som helst under en tävling avbryta tävlingen för det startande laget/paret eller den individuella voltigören, om ordförande, sittande A-domare, överdomare eller i förekommande fall tävlingsveterinären finner hästen halt eller på annat sätt inte i tävlingsmässigt skick.

Moment 737 Linförare
1. Linföraren är en del av ett lag. Linföraren måste ha linförarlicens För att få linförarlicens ska linföraren ha genomgått linförarkurs med godkänt resultat och ha uppnått för klassen godkänd ålder. Grundkursen ger rätt att på tävling få linföra skrittklasser, mixklasser samt lätta klasser i galopp. För att linföra mellanklass och svår klass krävs också godkänd fortsättningskurs. Linförare

som under 2018 eller tidigare linfört mellanklass eller svår klass omfattas inte av kraven på vidareutbildning. För mixklasser eller klasser i galopp ska linföraren uppnått 18 år. För skrittklasser ska linföraren uppnått minst 16 år. Linföraren behöver inte vara från samma nation/klubb som voltigörerna.
2. Linföraren kan inte bytas ut när väl tävlingsklassen har startat. Om linföraren inte kan fortsätta på grund av skada eller sjukdom kan ordföranden i domarjuryn tillåta byte av linförare.

Moment 738 Lagledare
Lagledaren måste vara minst 18 år. Lagledaren är ansvarig för sina voltigörers uppförande under hela tävlingen. Lagledaren är ansvarig för anmälan och sammansättning av starterna, samt är den som ska kommunicera med sekretariatet. Lagledaren ska förevisa pass och licenser vid begäran samt närvara vid eventuell hästbesiktning.

Moment 739 Musik
Lagledaren ansvarar för att musik på anvisat media lämnas till arrangören enligt anvisningar i propositionen.

KAPITEL 4 TÄVLINGAR

Moment 740 Typer av tävlingar

- 5/4**-tävling, exempelvis mästerskap
- 3*-tävling
- 2*-tävling
- 1*-tävling
- 0*-tävling
- Inbjudningstävling

Moment 741 Typer av klasser

Det finns fem (5) klassindelningar:

- Svår klass. För lag, pas-de-deux, och individuella.
- Mellanklass. För lag.
- Lätt klass. För lag och individuella.
- Mixklass. För lag.
- Skrittklass. För lag, pas-de-deux och individuella.

Övningarna kan utföras i vänster eller höger varv. Genomförande av övningar i höger varv ska alltid anges i anmälan. Vid utförande i höger varv ska de obligatoriska övningarna spegelvändas mot beskrivningarna i FEI:s regelverk. ~~Om inget annat anges i propositionen ges klassen i vänster varv.~~

Se information om klassbeteckningar på ridsport.se.
Mellan- och svårklasstävling kan arrangeras som 5*/4*/3*/2*/-tävling beroende på takhöjd, antal domare och antal tävlingsdagar. Skritt-, mix-och lätta klasser anordnas alltid som 1*- eller 0*-tävling under en dag. Se tabell i bilaga B.

Moment 742 – 745

Reservmoment

Moment 746 Gradering och uppklassning
A-lag är lag som vid anmälningstidens utgång två gånger under den senaste tvåårsperioden uppnått 6,5 poäng.
B-lag är lag som vid anmälningstidens utgång två gånger under den senaste tvåårsperioden uppnått 5,5 ~~5,0~~ poäng.
C-lag är lag som vid anmälningstidens utgång inte uppnått 5,5 ~~5,0~~ poäng två gånger under den senaste tvåårsperioden.
C-lag får inte utföra trippelövningar i det fria programmet. Lag som tidigare uppnått lägst poängen 5,5 ~~5,0~~ i svår klass junior, tillåts tävla som B-lag även i svår klass senior under förutsättning att lagmedlemmar, i enlighet med nedanstående regler, inte bytts ut. Nedklassning sker automatiskt om ovanstående poäng inte uppnåtts eller om tre eller flera voltigörer i ett lag bytts ut. Nedklassning kan även ske under innevarande år efter speciell ansökan om detta. Dispensansökan om detta sker till Svenska Ridsportförbundet.
Uppklassning mellan lätt-, mellan- och svår klass sker inte.

Moment 750 Hälsning

1. Vid tävlingens alla omgångar måste linförare och voltigörer hälsa på domare A, både före och efter uppvisningen. Hälsning ska ske i mitten av tävlingsvolten. Hästen måste visas upp i trav på volten tills domare A ~~domaren~~ ringer i klockan. Om hälsning inte utförs före eller efter uppvisningen medför det uteslutning.
2. In- och utspring och hälsning får ske efter voltigörernas eget tycke, dock utan showeffekter, dans- eller gymnastiska övningar. Domare A ska besvara hälsningen. Direkt efter att signal har getts för att tillåta voltigören/voltigörerna att komma in på arenan ska domare A ställa sig upp för hälsning i syfte att visa att signal getts.
3. In- och utspring får ske till musik om inte ordföranden i domarjuryn beslutar något annat.
4. Vid händelser som föranleder voltigör att lämna banan innan tävlingsmomentet till fullo genomförts kan domare A besluta att voltigören kan lämna banan utan hälsning.

Moment 751 Klädsel

1. De individuella voltigörerna ska bära ett startnummer på ytter ~~höger~~ arm eller ben, startnummer tillhandahålls av tävlingsarrangören. Egen nummerlapp tillåts som alternativ till den som arrangören tillhandahåller, givet att den visar det av arrangören tilldelade numret. Start utan nummerlapp medför varning.
2. Lagvoltigörer måste bära nummer från 1 och uppåt på ytter ~~höger~~ arm, ben eller på ryggen. Siffran ska vara 10 – 12 centimeter hög, väl synlig och gjord av ett slätt material. Start utan nummerlapp medför varning.
3. Alla voltigedräkter måste vara så utformade att de inte hindrar rörelserna eller utgör någon form av säkerhetsrisk gentemot de övriga voltigörerna eller gentemot hästen.

4. Voltigedräkten får inte på något sätt dölja formen eller linjen av voltigörens kropp och ben under utförandet så att det försvårar bedömningen av övningarna. Voltigedräkten får inte ge intryck av nakenhet. I miniorklass och i lätt klass får genomskinliga eller hudfärgade partier endast bäras på armar och ben. Mesh-partier på rygg ovanför midjan och ovan v-ringning fram är tillåten.
5. Voltigedräkten ska vara kroppsnära och alla delar av dräkten måste hela tiden vara fast vid voltigörens kropp. Synliga tillbehör och huvudbonader är av säkerhetsskäl strängt förbjudet i arenan (exempelvis utanpåliggande bälten, masker, smycken, hattar, capes eller liknande).
6. Skor måste bäras. Endast voltigeskor med mjuk sula är tillåtna. Dekorativa accessoarer som är fästa vid dräkten eller håraccessoarer måste vara av mjukt material.
7. Voltigebyxor måste ~~vara~~ sitta fast vid vristen och kjolar får endast bäras över tights eller leggings.
8. Om voltigedräkten inte överensstämmer med ovanstående så ges ett avdrag i poängen för sammansättning. Vid stora avvikelser kan varning utdelas.
9. Linförarens klädsel ska harmonisera med voltigörernas. Linföraren ska bära ändamålsenliga skor.
10. Ett lags voltigedräkter ska ge det uppenbara intrycket av samhörighet.
11. Vid hästbesiktning ska den som visar hästen bära ändamålsenliga kläder och skor samt hjälm.

Moment 752 Hästens utrustning
1. Hästens utrustning måste innehålla:

- Träns och/eller kapson. Nummerlapp ska finnas i enlighet med TR I moment 134.3. fäst väl synligt på träns eller kapsonen~~s~~ på hästens yttre sida i förhållande till varvet hästen tävlar i. ~~högra sida ska finnas i enlighet med~~

~~TR I Mom. 134.3.~~

- Inspänningstyglar eller löptyglar. Löptyglar ska vara fästa i voltigegjorden, löpa genom respektive bettring eller ring på kapson och tillbaka till voltigegjorden på samma sida. Avståndet mellan löptygelns övre och undre infästningspunkt på voltigegjorden får inte överstiga 40 cm.
- Voltigegjord. Voltigegjorden ska ha två fasta handtag och två fotbyglar, en på var sida. En kort extra rem får fästas mellan handtagen i syfte att underlätta mindre voltigörers upphopp. Denna rem får beläggas med lämpligt material för att skydda mot skador. Se bild i bilaga B.
- Underlag till voltigegjord i stötdämpande material.
- Longerlina. ~~och longerpiska.~~ Longerlinan måste vara fäst i inre ringen på bettet (inte över huvudet eller i yttre ringen) eller i kapsonen. Clips för att stödja bettets läge vid tränset är tillåtet.
- Longeringsspö.
- Filt (pad) med mått och placering enligt FEI Vaulting Rules ska användas.

2. Följande utrustning är tillåten, men valfri:

- Lindor, boots, flughuva. ~~Med boots avses utrustning för skydd och inte boots som ersättning för sko.~~ Boots som skydd och boots som skydd istället för sko är tillåtet. Sådana hovboots får endast användas i par på båda framhovarna, båda bakhovarna eller runt om.
- Benskydd och damasker.
- För tillåtna bett och träns, se bilaga B.
- Gel-pad (endast en är tillåten).
- Nosludd maximalt 3 cm i diameter mätt från hästens hud.

3. Användandet av någon annan utrustning än ovanstående medför uteslutning.

4. Det fria och det obligatoriska programmet kan utföras med olika voltigegjord och filt. Alla individuella som startar samtidigt på samma häst måste använda samma utrustning.
5. På uppvärmningsvolten är ”stå-remmar” och andra hjälptyglar tillåtna.
6. Inspänningstyglar får inte vara fastspända i bettet längre än nödvändigt. Inspänningar ska spännas loss i omedelbar anslutning efter genomfört tävlingsmoment och får spännas loss innan hälsning genomförs. Hästen ska ges tillfälle till oinspända pauser vid längre träningspass. Om detta inte följs utdelas varning.

Moment 753 Tidtagning

1. Senast en (1) minut efter att signal getts att komma in i arenan måste laget eller voltigören hälsa. Senast 30 sekunder efter att ringsignalen som getts efter godkänd trav, måste den första övningen påbörjas. Om denna regel inte följs kan det innebära uteslutning. Beslut om eventuell uteslutning tas av ordföranden i domarjuryn.
2. Tiden för ett program räknas från att voltigören, eller för lag den första voltigören, tar i handtaget eller annan del av hästen. Tiden slutar när angiven tid tagit slut eller att den sista voltigören har landat efter den sista övningen. Tillgänglig tid varierar beroende på program och klass.
Tiden i det obligatoriska programmet för svårklass lag är sex minuter och för mellanklass en minut per deltagare. För lätt klass lag är den totala tiden för både obligatoriskt och fritt program tio minuter.
För skrittklass lag typ 1 och typ 2 är den totala tiden för både obligatoriska och fria programmet maximalt tio minuter per lag.
För skrittklass lag typ 2 får det fria programmet utgöra maximalt tre ~~fyra~~ minuter av den totala tiden.
Maxtiden för det fria programmet~~, både~~ för mellan~~- och svår-~~klasslag är tre ~~fyra~~ minuter. För svårklasslag är maxtiden för det

fria programmet tre minuter och 30 sekunder. För pas-de-deux-lag är tiden två minuter per omgång.
Individuella tävlande i samtliga klasser har ingen tidsgräns i det obligatoriska programmet. Individuella tävlande har 1 minut till det fria programmet, liksom i förekommande fall till det tekniska programmet, utom i skrittklass och lätt klass då antalet övningar istället begränsas.

3. En signal används för att kommunicera med voltigörerna/linföraren vid följande tillfällen:

a) för att signalera till voltigörerna att komma in i arenan.
b) för att ge signal att starta det obligatoriska (endast lag) och det fria programmet.
c) för att meddela att tiden är slut.
d) för att stoppa en voltigör av någon anledning eller vid en oförutsedd händelse.
e) för att signalera att tiden avbrutits efter ett fall.
f) för att ge voltigör signal att fortsätta efter ett avbrott.
g) för att stoppa tävlingen om hästen visar någon form av oregelbundenhet, eller är okontrollerbar och det finns fara för voltigören eller hästen.

4. När signal ges att tiden är ute ska programmet avslutas. Om avhoppet är påbörjat när klockan ringer räknas det in i bedömningen. Om avhoppet är påbörjat när klockan ringer räknas det in i bedömningen. Om avhoppet påbörjas efter tidens utgång ges ett avdrag på en poäng i den artistiska bedömningen. Övningen ska inte räknas in i svårighetsgraden, men avdrag kan i förekommande fall ges för den tekniska bedömningen av den avslutande övningen. Vid ett fall i det fria programmet avbryts tidtagningen tills voltigören åter tar tag i handtagen för att hoppa upp, vilket ska ske inom 30 sekunder efter att voltigören fallit från hästen.

Moment 754 Poäng

Följande poängsättning tillämpas för de olika obligatoriska övningarna, de fria övningarna samt häst och helhetsintryck

En decimal är alltid tillåten.

10 Utmärkt
9 Mycket bra
8 Bra
7 Ganska bra
6 Tillfredsställande
5 Tillräckligt
4 Otillräckligt
3 Ganska dåligt
2 Dåligt
1 Mycket dåligt
0 Inte utförd eller som ett resultat av poängavdrag

Moment 755 Svår klass lagtävling

1. Ett lag består av sex voltigörer, en linförare och en voltigehäst.
2. Hästen galopperar i vänster galopp i vänster varv, eller höger galopp i höger varv, ~~varv i vänster galopp~~ på en volt med minst 15 meter diameter. Ett synligt märke som markerar mittpunkten bör finnas.
3. Om lagtävlingen avgörs över en dag består den av två delar, ett obligatoriskt och ett fritt program. Avgörs lagtävlingen över mer än en dag består den av tre delar, ett obligatoriskt och två fria program. Det ska alltid vara minst en timme mellan de olika programmen.
4. Var och en av de sex voltigörerna måste visa alla obligatoriska övningar. I det fria programmet måste alla voltigörer utföra minst en övning (utöver upphopp och avhopp).
5. Det obligatoriska och det fria programmet utförs vart och ett för sig, det måste vara minst en (1) timme emellan.
6. Eftersom tävlingen/bedömningen sker av övningarna uppe på hästen så är ingen dans eller övningar på marken tillåtna. Om detta skulle inträffa medför det uteslutning.

7. Upphopp eller avhopp som utförs med assistans från marken bedöms inte.
8. Ansvar för musik, se moment 739.

Moment 755.1 Obligatoriska övningar
Svår klass för seniorlag genomförs med obligatoriska övningar Lag 3* och svår klass för juniorlag genomförs med obligatoriska övningar 2*. Respektive obligatoriska övningar för samtliga *-nivåer finns beskrivna i bilaga B. Samtliga voltigörer i laget ska visa samtliga obligatoriska övningar. Övningarna utförs i ett sammanhållet block. Voltigörerna ska utföra övningarna i nummerordning med start av voltigör nummer
1. Varje obligatorisk övning bedöms med en poäng 0 – 10.
2. Poängen för alla obligatoriska övningar adderas. Denna totalpoäng divideras sedan med antalet totalt förväntat utförda övningar.
3. Vägledning för bedömning av de obligatoriska övningarna är beskrivna i ”Guidelines for Judges” som finns på FEI:s hemsida.
4. För referenspoäng och poängavdrag, se FEI Vaulting Guidelines.
Betyget noll ges:

- för varje obligatorisk övning som inte visas i rätt galopp.
- för varje obligatorisk övning som inte visas.
- för avfallning under en obligatorisk övning, utan den föreskrivna avgången.
- för varje övning som inte utförs i rätt ordning.
- för upprepning två gånger.
- för återtagning av handtagen två gånger.
- för varje obligatorisk övning som utförs helt i trav. Om voltigören fortsätter en statisk övning efter ett travavbrott ges poäng för övningen om den därefter hålls i fyra galoppsprång. Då ges istället avdrag för upprepning.
- om voltigören vrider sig åt fel håll i saxen.

- för varje övning som påbörjas efter tidens utgång.
- för upphopp och samtliga efterföljande övningar svår klass, där voltigören får hjälp med upphopp.
- för upphopp i mellanklass där voltigören får hjälp med upphoppet.
- för avgång eller avhopp i galopp där voltigören får hjälp.

5. När tävlingen bedöms efter internationella regler där en domare endast dömer antingen de obligatoriska eller hästen, så ska hästens poäng alltid utgöra 25 % av totalpoängen.
6. Uträkning av totalpoäng för de aktuella övningarna ska göras enligt bilaga B och beror på antalet domare. Vid fler än fyra domare ska sammanvägning av poäng göras i enlighet med anvisningarna i FEI Vaulting Rules. Hästens poäng ska alltid utgöra 25 % av den totala poängen för de aktuella övningarna.

Moment 755.2 Fria övningar

1. I de fria övningarna har voltigörerna möjlighet att visa sin kreativitet genom att planera ett originellt program som motsvarar deras utbildningsståndpunkt, idéer och specialiteter i singel-, dubbel- och trippelövningar.
2. Maximalt tre voltigörer får vara på hästen samtidigt, förutsatt att laget uppnått lägst B-lagspoäng under den senaste tvåårsperioden. C-lag får vara maximalt två voltigörer samtidigt på hästen. När tre voltigörer är på hästen samtidigt ska minst två behålla kontakten med hästen. Om det är två voltigörer på hästen samtidigt ska minst en behålla kontakt med hästen.
3. Det fria programmet består av statiska och dynamiska övningar. Varje statisk övning måste hållas ut i minst tre galoppsprång för att räknas med i bedömningen.
Det fria programmet för seniorlag och juniorlag bedöms efter följande kriterier:

- Häst 25 %
- Teknisk bedömning 50 %
- Artistisk bedömning 25 %

4. Teknisk bedömning
Den tekniska bedömningen innefattar svårighetsgrad och utförande. För seniorlag räknas de 25 övningarna med den högsta svårigheten in i poängen för svårighetsgrad. För juniorlag räknas de 20 övningarna med den högsta svårigheten in i poängen för svårighetsgrad.
På FEI:s hemsida finns Code of Points som ger riktlinjer för svårighetsgrader för olika grupper och typer av övningar. Övningarna indelas efter deras svårighetsgrad: S-svår, M-mellan och L-lätt.

Varje övning bedöms enligt följande:
Seniorlag:
- svår övning (S) 0,4 poäng
- medium övning (M) 0,3 poäng
- lätt övning (L) 0,1 poäng

Juniorlag:
- svår övning (S) 0,5 poäng
- medium övning (M) 0,3 poäng
- lätt övning (L) 0,1 poäng

Ingen poäng ges för:
- upprepning av någon övning.
- övningar från det obligatoriska programmet.

Om avhopp är påbörjat i samband med tidens utgång räknas det med in i svårighetsgraden. I övrigt räknas inga andra övningar in i svårighetsgraden efter tidens utgång.
Inga statiska övningar får påbörjas efter tidens utgång.

4.1. Avdrag görs kontinuerligt under hela programmet. Domaren avgör storleken på avdraget, som baseras på hur övningen utförs. Den totala summan av avdragen delas med antalet godkända övningar. Detta ger det totala avdraget som i sin tur subtraheras från 10 för att ge poängen för utförande. Avdrag får ges även efter tidens utgång tills att den sista voltigören landat efter avhopp.
I den tekniska bedömningen görs även avdrag för eventuella fall. Se FEI:s Guidelines för en komplett tabell med beskrivningar av de olika typerna av fall. Avdragen för fall görs från den totala poängen för teknisk bedömning.

5. Artistisk bedömning

Den artistiska bedömningen är uppdelad i underkategorier och utgör olika procentuella delar av den totala artistiska poängen. För specifika anvisningar gällande procentuell fördelning fördelning, bedömning och poängsättning, se FEI Vaulting rules och FEI Guidelines.

5.1. Den artistiska bedömningen tar hänsyn till det utförda programmets struktur och koreografi.

5.2. De avdrag som kan ges på den totala artistiska poängen är:

- Avdrag med 1 poäng om övningar påbörjas efter tidens utgång, detta gäller även avhopp. Om avhoppet är påbörjat i samband med att tiden går ut ges inget avdrag.
- Avdrag med 2 poäng för varje voltigör som inte deltar i det fria programmet.
- ~~Avdrag med 1 poäng om juniorlag utför fler än sex statiska trippelövningar.~~
- Avdrag med 1 poäng om inte avhopp utförs, exempelvis vid fall om inte voltigören åter hoppar upp på hästen.

6. Bedömning utförande. Ett genomsnitt av alla avdrag dras från 10,0 vilket blir utförandepoängen.
Bedömningen av fall följer de internationella reglerna och därför

hänvisas till ”Guidelines for judges”.

Moment 755.3 Bedömning av häst

Hästen bedöms separat och bedömningen är uppdelad i underkategorier som alla utgör olika procentuella delar av den totala hästpoängen.

För specifika anvisningar gällande procentuell fördelning fördelning, bedömning och poängsättning, se FEI Vaulting rules och FEI Guidelines.

Under hästbedömning ges poäng för hästens galoppkvalitet och voltigerbarhet samt longeringens utförande och inverkan på hästen. Bedömningen börjar vid inmarsch och slutar när tiden gått ut eller den sista voltigören lämnat hästen.

1. Avdrag med en (1) poäng:

- om volten är mindre än 15 meter diameter.
- för ett avbrott i uppvisningen för att justera utrustningen.

Moment 755.4 Totalpoäng för tävling eller meeting

1. Vid endagstävling adderas poängen för det obligatoriska programmet och det fria programmet och divideras sedan med två. Slutsumman beräknas med tre decimaler.

2. Vid tvådagarstävling adderas poängen för de tre omgångarna och divideras sedan med tre. Slutsumman beräknas med tre decimaler.

3. Om några lag hamnar på samma totalpoäng, vinner det lag som har högst poäng från den senaste omgången. Om resultatet även där är lika gäller placering efter högst artistisk poäng från senaste omgången, den tekniska bedömningen eller utförandepoäng, i den ordningen.

4. Domarna ska skriva svårighetsgraden för alla fria övningar och dess avdrag på bedömningsformulären.

Moment 755.5 Mästerskapstävlingar

Vid mästerskapstävlingar ska lagvoltigetävlingen hållas över minst

två dagar. För specifika regler, se ridsport.se.

Moment 756 Svår klass individuell tävling

1. Den individuella voltigören åtföljs av en linförare och en voltigehäst.
2. Hästen galopperar i vänster galopp i vänster varv, eller höger galopp i höger varv, på en volt som är minst 15 meter i diameter. Ett synligt märke som markerar mittpunkten bör finnas. ~~En markering som visar voltens mittpunkt rekommenderas. Alla övningar ska utföras i vänster galopp.~~
3.1. Vid endagarstävlingar tävlar samtliga individuella i två omgångar. Miniorer, juniorer och seniorer utan tekniskt program tävlar med obligatoriskt program i omgång 1 och fritt program i omgång 2. Seniorer och young vaulters med tekniskt program tävlar med obligatoriskt och tekniskt program i omgång 1 och fritt program i omgång 2.
3.2. Om seniorvoltigör eller young vaulter i klass med tekniskt fritt program startar ensam på hästen ska det alltid vara en paus på minst 30 sekunder mellan de obligatoriska övningarna och det tekniska fria programmet.
3.3. Om arrangören bedömer det möjligt från tävlingens förutsättningar kan seniorvoltigör eller young vaulter tillåtas att starta i tre omgångar, där det tekniska fria programmet visas skiljt från de obligatoriska övningarna. Önskemål om detta ska alltid anges i anmälan. Hästens totala antal inspring får inte överskrida det maximalt tillåtna.
4. Vid tvådagarstävling tävlar alla vid tre tillfällen. Miniorer, juniorer och seniorer utan tekniskt program tävlar i obligatoriskt och fritt program första dagen och fritt program andra dagarna. Seniorer och young vaulters tävlar i obligatoriskt och tekniskt program första dagen samt fritt program andra dagen. Om tävlingen går över tre dagar kan istället ett delmoment per dag genomföras.
5. Alla som tävlar på samma häst måste starta i samma ordning

på hästen i både det obligatoriska och det fria programmet, både omgång ett och två.
6. Under de båda programmen får ingen annan än linföraren finnas inne i volten. Nästa voltigör som står i tur får inte springa in förrän den voltigör som tävlar påbörjar sitt avhopp. Springer voltigören in tidigare blir voltigören utesluten.
7. Eftersom tävlingen/bedömningen utgörs av övningarna uppe på hästen så är ingen dans eller övningar på marken tillåtna. Detta medför uteslutning.
8. Ansvar för musik, se moment 739.
9. Lätta övningar (L) räknas men har inget värde i svårighetsgradspoängen, de räknas dock in i de totala antalet övningar som påverkar utförandepoängen.

Moment 756.1 Obligatoriska övningar
Svår klass för individuella ges i följande klasser och genomförs med motsvarande obligatoriska övningar:

- 1* minior, junior och senior
- 2* junior, young vaulter och senior
- 3* senior

Respektive obligatoriska övningar för samtliga *-nivåer finns beskrivna i bilaga B.
De obligatoriska övningarna visas i en följd.
Alla voltigörer som tävlar på samma häst springer in i arenan samtidigt. Ingen annan får medfölja. Alla voltigörer startar omedelbart efter varandra, utan att vänta på någon signal.
För bedömning och avdrag se moment 755.1.
Samtliga obligatoriska övningar adderas och delas med antalet förväntade utförda övningar enligt lista per klass enligt ovan.
Hästen bedöms separat, se moment 755.3.
Uträkning av totalpoäng, se moment 755.1.5.

Moment 756.2 Fria övningar

1. I de fria övningarna har voltigören möjlighet att visa sin kreativitet genom att planera ett originellt program som motsvarar dess utbildningsståndpunkt, idéer och specialiteter.

2. Det fria programmet består av såväl av statiska som dynamiska övningar. Varje statisk övning måste hållas ut i minst tre galoppsprång för att räknas med i bedömningen.
Det fria programmet för individuella bedöms efter följande kriterier:

- Häst 25 %
- Teknisk bedömning 50 %
- Artistisk bedömning 25 %

3. Hästen bedöms separat. Se moment 755.3.

4. Teknisk bedömning
Den tekniska bedömningen innefattar svårighetsgrad och utförande. För individuella räknas de 10 övningarna med den högsta svårighetsgraden in i poängen för svårighetsgrad. På FEI:s hemsida finns Code of Points som ger riktlinjer för svårighetsgrader för olika grupper och typer av övningar. Övningarna indelas efter deras svårighetsgrad. R-risk, S-svår, M-mellan och L-lätt.

Varje övning bedöms enligt följande:
Senior/Junior:
- risk övning (R) 1,3 poäng
- svår övning (S) 0,9 poäng
- medium övning (M) 0,4 poäng
- lätt övning (L) 0 poäng

Minior:
- Ingen svårighetsgrad bedöms

Ingen poäng ges för:

- upprepning av någon övning
- övningar från det obligatoriska programmet

Avhopp och statiska moment, se moment 755.2.4 sista stycket.
Avdrag, se moment 755.2.4.1.
5.1. Artistisk bedömning, se moment 755.2.5.1.
5.2. Avdrag, se moment 755.2.4.1.
6. Uträkning av totalpoäng, se moment 755.1.5.

Moment 756.3 Teknisk kür

1. I det tekniska programmet ska voltigören i seniorklass kombinera fem obligatoriska tekniska övningar med fritt valda kompletteringsövningar som sätts ihop till ett originellt program som ska motsvara voltigörens utbildningsståndpunkt. De fem obligatoriska tekniska övningarna gäller i fyra år i taget och väljs från grupperna balans, koordination, styrka, hopp och smidighet. Aktuella övningar går att finna på FEI:s hemsida. I det tekniska programmet i young vaulterklass gäller motsvarande kritierier, men voltigören kan fritt välja tre av de obligatoriska tekniska övningarna. Om en young vaulter visar fler än tre av de obligatoriska tekniska övningarna, räknas de tre första.
2. Det tekniska programmet består av såväl av statiska som dynamiska obligatoriska och fria övningar. Varje statisk övning måste hållas ut i minst tre galoppsprång för att räknas med i bedömningen, oberoende om den är obligatorisk eller ej.

Det tekniska programmet för individuella bedöms efter följande kriterier:

- Häst 25 %
- Obligatoriska tekniska och fria övningar 50 %
- Artistisk bedömning 25 %

3. Hästen bedöms separat. Se moment 755.3.
4. Bedömning av obligatoriska tekniska och fria övningar:
Om avhopp är påbörjat i samband med tidens utgång räknas det med in i bedömningen. I övrigt räknas inga andra övningar in efter tidens utgång.
Inga statiska övningar får påbörjas efter tidens utgång.
De fem obligatoriska övningarna bedöms var för sig på en skala från 0 – 10.
Avdrag görs kontinuerligt under hela programmet för alla förflyttningar och alla fria övningar. Avdrag görs inte för misstag i samband med de obligatoriska tekniska övningarna, utan vägs istället in i poängen för den aktuella obligatoriska tekniska övningen. Domaren avgör storleken på avdraget, som baseras på hur övningen utförs. Den totala summan av avdragen delas med antalet godkända övningar. Detta ger det totala avdraget som i sin tur subtraheras från 10 för att ge poängen för utförande. Avdrag får ges även efter tidens utgång tills att den voltigören landat efter avhopp.
I den tekniska bedömningen görs även avdrag för eventuella fall. Se FEI:s Guidelines för en komplett tabell med beskrivningar av de olika typerna av fall. Avdragen för fall görs från den totala poängen för teknisk bedömning.
5.1. Artistisk bedömning, se moment 755.2.5.
5.2. Avdrag, se moment 756.2.5.2.
6. Uträkning av totalpoäng, se moment 755.1.5.

Moment 756.4 Totalpoäng
1. Vid endagarstävlingar för miniorer, juniorer och seniorer utan tekniskt fritt program adderas poängen för de obligatoriska och fria övningarna och divideras sedan med två. Totalpoängen beräknas med tre decimaler. Vid endagars seniorer eller young vaulter adderas de tre omgångarna och divideras med tre. Vid

flerdagarstävlingar adderas först samtliga omgångar och divideras sedan med aktuellt antal omgångar.
2. Vid lika poäng vinner den som har högst poäng från den senaste omgången. Om resultatet även där är lika gäller placering efter högst artistisk poäng från senaste omgången, den tekniska bedömningen eller utförandepoäng, i den ordningen.
3. Domarna bör skriva svårighetsgraden för alla fria övningar och dess avdrag på bedömningsformulären.

Moment 756.5 Mästerskapstävlingar
Vid mästerskapstävlingar måste individuella voltigetävlingar hållas över minst två dagar.
För specifika regler, se www.ridsport.se.

Moment 757 Pas-de-deux
1. Ett pas-de-deux-lag består av två voltigörer, en linförare och en voltigehäst.
2. Ett pas-de-deux-program består av fria övningar utförda i en omgång eller i två omgångar.
3. Om tävlingen går över en dag i två omgångar och består av fria övningar utförs de var och en för sig med minst en timmes mellanrum.
4. För ansvar för musik, se moment 739.

Moment 757.1 Fria övningar
1. Samma sammansättning kan användas för båda omgångarna. Vid utförandet måste båda voltigörerna hela tiden vara i kontakt med hästen, handtagen eller varandra. Avhopp/upphopp under programmet rekommenderas.
2. I de fria övningarna har voltigören möjlighet att visa sin kreativitet genom att planera ett originellt program som motsvarar dess utbildningsståndpunkt, idéer och specialiteter.
3. Det fria programmet består av såväl av statiska som dynamiska

övningar. Varje statisk övning måste hållas ut i minst tre galoppsprång för att räknas med i bedömningen.

Det fria programmet för pas-de-deux bedöms efter följande kriterier:
- Häst 25 %
- Teknisk bedömning 50 %
- Artistisk bedömning 25 %

4. Hästen bedöms separat. Se moment 755.3.
5. Teknisk bedömning
Den tekniska bedömningen innefattar svårighetsgrad och utförande. För pas-de-deux räknas de 13 övningarna med högst svårighet in i poängen för svårighetsgrad. På FEI:s hemsida finns Code of Points som ger riktlinjer för svårighetsgrader för olika grupper och typer av övningar. Övningarna indelas efter deras svårighetsgrad. S-svår, M-mellan och L-lätt.

Varje övning bedöms enligt följande:
- svår övning (S) 0,8 poäng
- medium övning (M) 0,4 poäng
- lätt övning (L) 0 poäng

Ingen poäng ges för:
- upprepning av någon övning.
- övningar från det obligatoriska programmet.

Avhopp och statiska moment, se moment 755.2.4 sista stycket.
Avdrag, se moment 755.2.4.1.
6.1. Artistisk bedömning, se moment 755.2.5.1.
6.2. Avdrag, se moment 755.2.5.2.
7. Uträkning av totalpoäng, se moment 755.1.5.

Moment 757.2 Totalpoäng
De totala poängen för de båda omgångarna om tävlingen går i två

omgångar, adderas och divideras med två. Vid lika totalpoäng, vinner den som har högst poäng från den senaste omgången. Om resultatet även där är lika gäller placering efter högst artistisk poäng från senaste omgången, den tekniska bedömningen eller utförandepoäng, i den ordningen.
Domarna ska skriva svårighetsgraden på de fria övningarna och dess avdrag i protokollet.

Moment 757.3 Mästerskapstävlingar
Vid mästerskapstävlingar måste pas-de-deux-tävlingen hållas över minst två dagar (två omgångar).
För specifika mästerskapsregler, se ridsport.se.

Moment 758 Mellanklass
Ett mellanklasslag består av 3 – 6 voltigörer, en linförare och en häst. Vid endagstävling utförs det obligatoriska och det fria programmet var för sig, med minst en timmes mellanrum. Vid tvådagarstävling utförs tre program, första dagen obligatoriskt och fritt program, andra dagen utförs endast ett fritt program.
För ansvar för musik, se moment 739.

Moment 758.1 Obligatoriska övningar
Mellanklasslag visar obligatoriska övningar motsvarande individuell minior i moment 756.1. Övningarna bedöms i enlighet med moment 755.1. Se även bilaga B. Se även FEI Guidelines för beskrivning av övningarna.

Moment 758.2 Fria övningar
De fria övningarna bedöms i enlighet med moment 755.2, juniorlag.

Moment 758.3 Totalpoäng
Vid endagstävling adderas poängen för det obligatoriska och det fria programmet och divideras sedan med två. Vid tvådagars adderas de tre programmen och divideras sedan med tre. Total-

poängen beräknas med tre decimaler. Vid lika totalpoäng vinner det lag som har högst poäng från den senaste omgången. Om resultatet även där är lika gäller placering efter högst artistisk poäng från senaste omgången, den tekniska bedömningen eller utförandepoäng, i den ordningen.

Moment 759 Lätt klass
Lätt klass ges både individuellt och i lag. En eller två separata upplyftare kan ingå i laget. Upplyftare springer då först i laget vid in- respektive utspring. Upplyftarens klädsel ska harmonisera med linförarens. Ett lättklasslag består av 3 – 6 voltigörer, en linförare och en häst. Lätt klass avgörs i en omgång.
För ansvar för musik, se moment 739.

Moment 759.1 Obligatoriska övningar lätt klass lag
Upphopp kan utföras i skritt eller galopp, med eller utan hjälp, och bedöms inte.
Lätt klass visar obligatoriska övningar 0* enligt bilaga B. Alla obligatoriska övningar utförs av samtliga voltigörer i en följd i ett block. För avgång i galopp där voltigören får hjälp ges poängen noll.

Moment 759.2 Fria övningar lätt klass lag
Upphopp kan utföras i skritt eller galopp, med eller utan hjälp, och bedöms inte. Varje voltigör utför två statiska övningar. Övningar ur det obligatoriska programmet bedöms inte liksom upprepning av övning inom laget. Svårighetsgraden bedöms inte. Övningarna bedöms för utförandet, med poängen 0 – 10. Om någon voltigör utför fler än två övningar bedöms de två första.

Moment 759.3 Häst och helhetsintryck
Bedömningen av hästen är uppdelad i tre förenklade underkategorier som alla utgör procentuella delar av den totala hästpoängen.
A1. Gångart – rytm 20 %

A2. Lydnad – 40 %
A3. Longering – 40%
Bedömningen börjar vid inmarsch och slutar när tiden gått ut eller den sista voltigören lämnat hästen. Avdrag kan göras för medhjälparens inverkan på longeringen.

Moment 759.4 Totalpoäng
För att beräkna slutpoängen adderas det obligatoriska och det fria programmets poäng. Summan divideras sedan med två. Om flera lag får samma slutpoäng blir dessa likaplacerade.

Moment 759.5. Obligatoriska övningar lätt klass individuell
Upphopp kan utföras i skritt eller galopp, med eller utan hjälp, och bedöms inte. Individuella i lätt klass visar obligatoriska övningar 0* enligt bilaga B. För avgång i galopp där voltigören får hjälp ges poängen noll.

Moment 759.6. Fria övningar lätt klass individuell
Upphopp kan utföras i skritt eller galopp, med eller utan hjälp, och bedöms inte. Voltigören utför fem statiska övningar. Övningar ur det obligatoriska programmet bedöms inte. Svårighetsgraden bedöms inte. Övningarna bedöms för utförandet, med poängen 0–10. Om voltigören utför fler än fem övningar bedöms de fem första.

Moment 759.7. Häst och helhetsintryck
Häst och helhetsintryck bedöms enligt 759.3.

Moment 759.8. Totalpoäng
Totalpoäng bedöms enligt 759.4.

Moment 760. Mixklass
760.1. Obligatoriska övningar
Mixklass visar obligatoriska övningar enligt bilaga B. Mixklass 1* samt Mixklass 0* kan ges enskilt eller båda på samma tävling, men ska genomföras som två separata klasser.

Moment 760.2. Fritt program mixklass
Laget visar ett fritt program med singel- och dubbelövningar som motsvarar deras utbildningsståndpunkt. Mixklass fritt program bedöms efter följande kriterier:

- Balans
- Spänning och sträckning
- Hänsyn till hästen
- Utstrålning, karisma och utnyttjande av musiken
- Svårighetsgrad bedöms inte.

Moment 760.3. Häst och helhetsintryck
Bedömningen av hästen är uppdelad i tre förenklade underkategorier som alla utgör procentuella delar av den totala hästpoängen.
A1. Gångart – rytm 20 %
A2. Lydnad – 40 %
A3. Longering – 40%
Bedömningen börjar vid inspring och slutar när tiden gått ut eller den sista voltigören lämnat hästen.

Moment 760.4. Totalpoäng
För att beräkna slutpoängen adderas det obligatoriska och det fria programmets poäng. Summan divideras sedan med två. Om flera lag får samma slutpoäng blir dessa likaplacerade.

Moment 761. Skrittklass
Skrittklass ges både individuellt och i lag. En separat upplyftare kan ingå i laget. Upplyftaren springer då först i laget vid inrespektive utspring. Upplyftarens klädsel ska harmonisera med linförarens.
Ett skrittklasslag består av 3 –6 voltigörer, en linförare och en häst. Skrittklass avgörs i en omgång.

För ansvar för musik, se moment 739.

Moment 761.1. Skrittklass lag obligatoriska övningar
Upphopp utförs i skritt med hjälp och bedöms inte.
Skrittklass lag visar obligatoriska övningar 0* enligt bilaga B.

Moment 761.2. Skrittklass lag fria övningar
Typ 1. Upphopp utförs i skritt med hjälp och bedöms inte. Varje voltigör utför två statiska övningar. Övningar ur det obligatoriska programmet bedöms inte liksom upprepning av övning inom laget. Svårighetsgraden bedöms inte. Övningarna bedöms för utförandet, med poängen 0 – 10. Om någon voltigör utför fler än två övningar bedöms de två första.
Typ 2. Laget utför ett fritt program med singel- och dubbelövningar som motsvarar deras utbildningsståndpunkt.
Skrittklass typ 1 och skrittklass typ 2 kan ges enskilt eller båda på samma tävling, men ska genomföras som två separata klasser.

Lätt klass fritt program bedöms efter följande kriterier:
- Balans
- Spänning och sträckning
- Hänsyn till hästen
- Utstrålning, karisma och utnyttjande av musiken
- Svårighetsgrad bedöms inte.

Moment 761.3. Häst och helhetsintryck
Häst och helhetsintryck bedöms enligt 759.3.

Moment 761.4. Totalpoäng
Totalpoäng bedöms enligt 759.4.

Moment 761.5. Obligatoriska övningar skrittklass individuell
Upphopp utförs i skritt med hjälp och bedöms inte. Individuella i skrittklass visar obligatoriska övningar enligt bilaga B.

Moment 761.6. Fria övningar skrittklass individuell
Upphopp utförs i skritt med hjälp och bedöms ej. Voltigören utför fem statiska övningar. Övningar ur det obligatoriska programmet bedöms inte. Svårighetsgraden bedöms inte. Övningarna bedöms för utförandet, med poängen 0–10. Om voltigören utför fler än fem övningar bedöms de fem första.

Moment 761.7. Häst och helhetsintryck
Häst och helhetsintryck bedöms enligt 759.3.

Moment 761.8 Totalpoäng
Totalpoäng bedöms enligt 759.4.

Moment 762 Kostnader och privilegier
1. Tävlingar – mästerskap. Arrangören kan erbjuda hjälp med inkvartering. Alla deltagare ska ha samma rättigheter.
2. Alla faciliteter ska kunna nyttjas från en dag före tävlingen eller mästerskapet till en dag efter.
3. Om tävlingsdeltagarna under 18 år inkvarteras på hotell eller ungdomshotell, måste lagledare eller en vuxen bo på samma ställe.

Moment 763 Priser och prisutdelning
1. Vid alla tävlingar ska en rosett och ett hederspris utdelas för vart fjärde lag/individuell voltigör som startat, dock alltid minst tre priser. Alla andra deltagare ska få rosett eller souvenir. Linförare och hästar till de tre främst placerade måste också få pris och rosett. Dessa delas ut till linförare och häst gemensamt. Till dem som placerat sig på fjärde plats och därefter ges endast rosetter till voltigörerna.
1.1. Vid 5*/4*-tävling ska premier utbetalas enligt TR I mom. 140 i följande klasser: Seniorlag och Senior Individuell. I övriga klasser ska hederspriser utgå till ett lägsta värde av dubbla anmälningsavgiften till de placerade.
2. Vid mästerskap måste minst följande priser utdelas:
2.1 I lagmästerskapet utdelas medaljer till de tre främsta lagen. Vidare utdelas hederspriser och rosetter till vart fjärde deltagande lag, minst fem priser.
2.2 I de individuella klasserna utdelas medaljer till de tre främsta voltigörerna. Vidare utdelas hederspriser och rosetter för var fjärde deltagare, minst fem priser.
3. Prisutdelningen ska ges betydelse och helst hållas som en avskedsceremoni.
4. Vid prisutdelningen ska voltigörer och linförare ställa upp i

klubbkläder eller annan enhetlig dress. Arrangören beslutar om hästen ska delta i prisutdelning, visas vid egen hästparad eller inte medverka vid prisutdelningen. Hästen ska alltid bära träns vid dessa tillfällen. Arrangören bestämmer om hästarna utöver träns ska bära full voltigeutrusning. ~~Vid mästerskap ska de tre medaljhästarna närvara vid ceremonin och den vinnande hästen ska bära mästerskapstäcke.~~ Information om hästarnas medverkan vid prisutdelning ska meddelas i meddelande till voltigör (meddelande till ryttare).

5. Ingen rosett/plakett utdelas till upplyftare i lätt klass.

6. I lätt klass och skrittklass ska de tre främsta placeringarna anges på resultatlistor och vid prisutdelning, givet att klassen haft fem starter eller fler. Resterande voltigörer hamnar på delad fjärde plats. Vid fyra eller färre starter ska endast en vinnare utses och resterande voltigörer hamnar på delad andra plats. Rosett och hederspris ska delas ut till samtliga voltigörer. Arrangören avgör om likaplacerade voltigörer på delad andra eller fjärde plats, enligt ovan, ska erhålla rosett med ordinarie färguppsättning, vita rosetter eller rosetter i alternativa färger. På resultatlistor och vid prisutdelning ska lika placerade voltigörer anges eller läsas upp i startordning. Inga rosetter eller hederspriser delas ut till linförare och hästar. Prisutdelning för lätta klasser som ges på förmiddagen bör hållas i lunchpausen, medan prisutdelning för lätta klasser som ges på eftermiddagen hålls i samband med ordinarie prisutdelning.

7. I skrittklass och lättklass ska arrangerande klubb inte sätta upp eller dela ut resultatlistor med poäng. I dessa klasser ~~På 1*/2*/3*-tävling~~ ska endast placering, inte poäng läsas upp vid prisutdelningen. Resultatlistor för mix-, mellan- och svår klass ska publiceras innan prisutdelning. Ordföranden i domarjuryn ska signera de officiella resultaten.

Moment 764 – 769

Reservmoment

Moment 770 Officiella funktionärer

1. Voltigedomare ska utses enligt moment 771 och 772. Domarna ska placeras vid egna bord märkta med skyltar i bokstavsordning med början på A. Ordföranden i domarjuryn bestämmer hur domarna ska placeras.
2. Det ska finnas en tidtagare, placerad vid domare A.
3. Överdomare ska finnas vid alla tävlingar.
4. Vid alla tävlingar där veterinär krävs, ska en sådan utses av Jordbruksverket efter förfrågan från arrangör. (se moment 736).

Moment 771 Kvalifikationer domare

Domare indelas i internationella domare, nationella domare och domaraspiranter.

1. Internationella domare

Internationell domare får döma alla typer av tävlingar.
För att påbörja utbildningen till internationell domare krävs att vederbörande dömt som nationell domare under minst två år och dömt minst tre tävlingar som utvärderats och godkänts av Svenska Ridsportförbundets domargruppnämnd. Internationella domare utses av FEI.

2. Nationell domare

Nationell domare får döma alla typer av svenska tävlingar.
För att bli nationell domare ska vederbörande ha varit verksam som domaraspirant i minst två år och dömt minst tre tävlingar med både svårklasslag och individuella deltagare under det senaste året, samt vara lägst 25 år. Godkännande görs av Svenska Ridsportförbundets voltigedomargrupp.
~~För att bli internationell domaraspirant krävs vidare att vederbörande gått av FEI anordnade kurs för aspiranter med godkänt resultat från denna kurs.~~

Domare ska delta i minst en domarkurs vartannat år, anordnad av Svenska Ridsportförbundet eller FEI.

3. Domaraspirant

Domaraspiranter får döma 1*-, 0*-tävling och inbjudningstävling. Domaraspiranter får döma 2*-tävlingar tillsammans med nationella domare, internationella domaraspiranter och/eller internationella domare.

Aspiranter ska ha genomgått minst en domarkurs anordnad av Svenska Ridsportförbundet. För att bli godkänd domaraspirant krävs också styrkt genomförd och godkänd linförarkurs och att vederbörande varit aktiv antingen som tränare eller voltigör i minst två år. Kurser och erfarenhet ska kunna styrkas. Det slutliga godkännandet görs av Svenska Ridsportförbundets voltigedomargrupp.~~nämnd.~~

Moment 772 Tillsättande av domare

5*/4*-tävling och mästerskap ska dömas av minst fyra domare. Svår klass och mellanklass ska dömas av minst tre domare. Lätt klass ska dömas av minst en domare. Voltigekommittén ska godkänna domare till svenskt mästerskap. För antal domare och domarnas kvalifikationer, se tabell i bilaga B.

Moment 780 Voltigearenan

1. Arenan ska ha en storlek av minst 20 × 25 meter och underlaget ska vara mjukt och sviktande. Inomhus ska takhöjden vara minst 5 meter vid 4*- och 5- ~~elit~~tävlingar. ~~och mästerskap.~~ Vid mätning av takhöjd ska hänsyn även tas till installationer som inkräktar på den fria takhöjden, exempelvis sprinkler och belysning. Tillåten minsta takhöjd på övriga tävlingar varierar efter kategorin tävling som ska ges. För tillåtna minsta takhöjder, se bilaga B.

2. Uppvärmningsvolt är obligatorisk och minst en av uppvärmningsvolterna ska utformas som under punkt 1. Vid inomhustävlingen ska även uppvärmningsvolten vara inomhus. Det rekommenderas att det finns minst tre uppvärmningsvolter. Vid mästerskap ska det finnas minst tre uppvärmningsvolter. Om tävlingen hålls inomhus ska minst en uppvärmningsvolt vara inomhus.

3. Domarborden bör placeras cirka 50 centimeter över underlaget.

4. Domarnas bord ska placeras minst 11 meter, gärna 13 – 15 meter från voltens mittpunkt. Publiken ska vara placerad minst två meter från domarpodiets bakre kant. Vid mästerskap ska publiken alltid placeras minst 13 meter från voltens mittpunkt.

BILAGA A

Domarrotation

1. Domarrotationsschema skapas av ordföranden i domarjuryn.

BILAGA B

Tabell moment 742, 745 och 772, domare

Status	Svårighetsgrad	Antal domare	Behörighet
1*	Skritt och mix	1	I/N/A
1*	Lätt	2	I/N/A
2	Lätt–Svår	2	I/N/A
3*	Svår	3 (4 önskvärt)	I/N
4*/5*	Svår/SM	4	I/N

I = Internationell domare N= Nationell domare A= Domaraspirant

Tabell moment 734.4, antal deltagare

Tabell: Sammanställning klasser

Svår klass	Obligatoriskt program	Fritt program[a]	Kommentar
Seniorlag	3* Lag	4 min, 25 övningar	Utgör SM-klass seniorlag, 6 voltigörer
Juniorlag	2*	4 min, 20 övningar, max 6 statiska trippelövningar	Utgör SM-klass juniorlag, 6 voltigörer
Pas-de-Deux	-	2 min, 13 övningar	-
Individuell senior 1*	1*	1 min, ej svårighetsgrad	Ingen teknisk kür
Individuell senior 2*	2*	1 min, 10 övningar	Ingen teknisk kür
Individuell senior 3	3* Individuell	1 min, 10 övningar	Utgör SM-klass senior ind
Young vaulter	2*	1 min, 10 övningar	Utgör SM-klass YV
Individuell junior 1*	1*	1 min, ej svårighetsgrad	-
Individuell junior 2*	2*	1 min, 10 övningar	Utgör SM-klass junior ind
Individuell minior 1*	1*	1 min, ej svårighetsgrad	Utgör SM-klass minior ind
Mellanklass	**Obligatoriskt program**	**Fritt program[a]**	**Kommentar**
Mellanklass	1*	4 min, 20 övningar, max 6 statiska trippelövningar	3 – 6 voltigörer
Lätt klass	**Obligatoriskt program**	**Fritt program[a]**	**Kommentar**
Lätt klass, lag typ 1	0*	2 övningar/voltigör, ej svårighetsgrad	Totaltid max 10 minuter, 3 – 6 voltigörer
Lätt klass individuell	0*	5 statiska övningar, ej svårighetsgrad	-

Forts. **Tabell: Sammanställning klasser**

Mixklass	Obligatoriskt program	Fritt program[a]	Kommentar
Mixklass, lag 0*	0*	4 min, 20 övningar, inga trippelövningar	Obligatoriska övningar i galopp, fritt program i skritt
Mixklass, lag 1*	1*	4 min, 20 övningar, max 6 statiska trippelövningar	Obligatoriska övningar i galopp, fritt program i skritt
Skrittklass	**Obligatoriskt program**	**Fritt program**	**Kommentar**
Skrittklass, lag typ 1	0*	2 övningar/voltigör, ej svårighetsgrad	Totaltid max 10 minuter, 3 – 6 voltigörer
Skrittklass, lag typ 2	0*	4 min (av totalt 10 min), ej svårighetsgrad	Totaltid max 10 minuter, 3 – 6 voltigörer
Skrittklass individuell	0*	5 statiska övningar, ej svårighetsgrad	-
Pas-de-Deux	-	2 min, 13 övningar	-

a) Antal övningar svårighetsgraden beräknas på

1	1 st 6 mannalag + 2 individuella	8	
2	6 individuella	6	
3	1 st 5 mannalag + 3 individuella	8	
4	1 st 4 mannalag + 4 individuella	8	
5	1 st 3 mannalag + 5 individuella	8	
6	3 st pdd + 2 individuella	8	
7	3 pers lättklass + 5 pers mellanklass	8	
8	3 pers lättklass + 5 pers lättklass	8	

Tabell: Förutsättningar för tävlingar

S

*

*

*

*

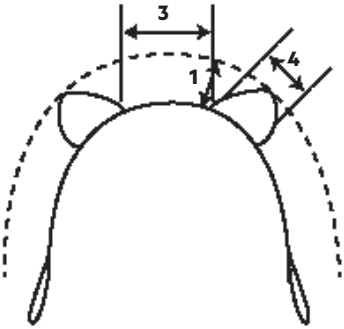

Tabell: Obligatoriska övningar

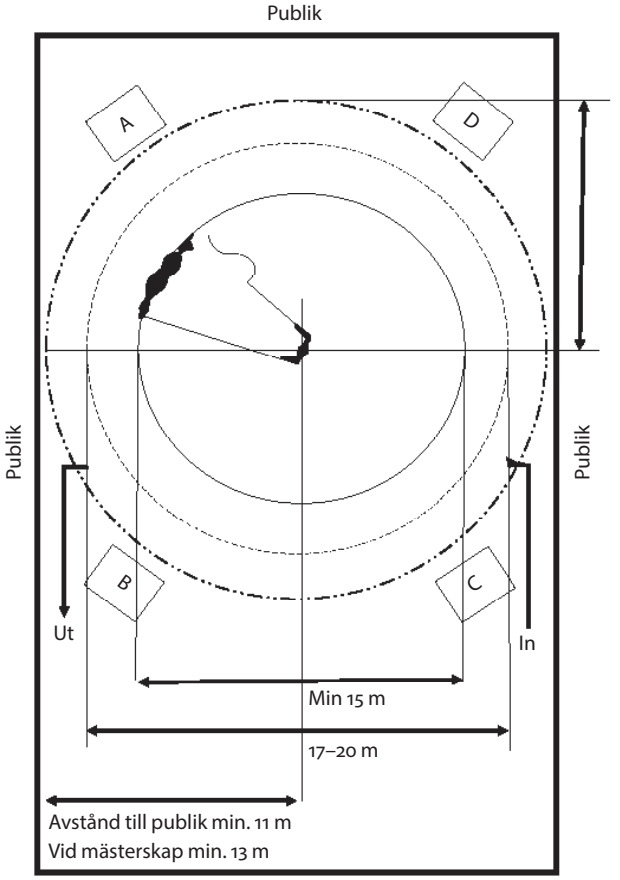

Tillåtna bett

1. Alla tränsbett i metall utan hävstångseffekt av något slag, samt bett av modellen Baucher är tillåtna.

2. Bett får vara av metall, plast, gummi eller en kombination.

3. Bett får vara tvådelade, tredelade eller raka.

4. Bett får inte vara utformade så att de riskerar att skada hästen.

5. Bett ska användas i dess originalutförande.

6. Bettskivor är tillåtna.

7. Parerstänger är tillåtna.